

a) új készpénz alapítvány fejében befizetett gr. Hadik-Barkóczy Endre 200 frtot;

b) kötelezvényekben tett régi alapítványaik törlesztésére: br. Radák Ádám 200 frtot; Hantos János örököse, özv. Hantos Jánosné 60 frtot; Hering Samu 4 frtot; Bona Marinó 3 frtot.

c) a Wagner Károly alapítvány javára: Péch Kálmán egy erdőőr rendbirságából 50 krt.

VIII. A következő új tagok vétetnek fel:

a) alapító tagoknak: gr. Hadik-Barkóczy Endre földbirtokos kétszáz forint alapítvánnyal készpénzben, ajánlja Strompf Pál;

b) rendes tagoknak az 1892. évtől kezdve: Vittich Lajos m. kir. műszaki díjnok és Gasperó Henrik végzett erdőakadémiai hallgató, ajánlja Rónay Antal.

Miután Gasperó Henrikre nézve kérdés merült fel, vajjon nevezett magyar honpolgár-e, ez iránt hozzá kérdés fog intézteni s a mennyiben a magyar honpolgári jogot tényleg nem szerezte volna meg, megerősítése céljából a kormányhoz az alapszabályok 9. §-a értelmében előterjesztés lesz teendő.

IX. A jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Luczenbacher Pál és Eleőd Jósa választmányi tag urak kérettek fel.

K. m. f.

Hitelesítésül:

Luczenbacher Pál

Bedő Albert,
elnök.

Eleőd Jósa.

Horváth Sándor,
titkár.

Lapszemle.

(A—ó.) **Erdei fenyő ültetvény a dunai berkekben.** Az alsó-ausztriai erdészeti egyesületnek mult évi (XVIII.) nagy gyűlésén többen kedvezőtlenül nyilatkoztak a dunamenti berkekben, víz-áradásoknak kitett lapályokon fogatosított erdei fenyő ültetés eredményéről, s vagy teljesen sikertelennek mondták azt, vagy legalább aggodalmuknak adtak kifejezést az iránt, hogy az áradások az ültetvény egészséges felnövekedését legtöbb esetben igen megnehezítik.

Ellenkező hitben van Pressler K. főerdész, a ki nem rég az „Öst. F.-Zeitung“ egyik számában ki is jelenté, hogy szerinte az ültetések

sinlődésének okát talán nem épen a vízáradásokban, hanem legtöbbször a nagy szarvas- és őzállományban s az ezen és egyéb vadak által okozott károsításokban kellene keresnünk. Így van ez más fanemeknél is, melyek a vadaktól sokat szenvednek, a minő pl. a kőris, melyet gazdag vadállományú vidéken, a hol bár a talajviszonyok különben megfelelők lehetnek, megtelepíteni csakugyan szintén bajos, mert a vad vagy lerágja, vagy épen egészen letöri a fiatal csemetéket.

A vadállomány jelenlétén kívül különben lehet más körülmény is a baj okozója: a talaj meg nem felelő volta. Abból ugyanis, hogy pl. Csehország homoktalaján az erdei fenyő diszlik, még nem következik, hogy a szóban levő fanemeknek minden homok talaj megfelel. Ott a diluvialis korból való homoktalaj, mint üledék homok, agyaggal s egyéb tápláló anyaggal keverve fordul elő, míg a dunamenti berkek újkori üledék homokja sok helyt nem egyéb durva kovarc s egyéb faju törmeléknél, melyben kevés a növényi tápláló anyag. Mégis eléggé megfelelők a magasabban fekvő helyek, hova a talaj-víz fel nem ivódik.

Épességgel nem áll azonban Pressler szerint az, hogy a vízáradás tönkre tenné az erdei fenyőt. Egy alkalommal ugyanis nagyobb mennyiségű csemetekészlet termelése céljából olyan előbb említett minőségű berkes, lapályos területen telepített csemete kertet. Az elvetett erdei, lúcz és vörös fenyő mag szépen kikelt, valamennyi csemete szépen fejlődött, nőtt, míg aztán szeptember havában egy vízáradás előntötte a kertet. A megduzzadt víz átszakította a vetőkert kerítését, rohanásában néhány ágyás talaját felszakgatta, ott a csemetéket kimosta, s mintegy nyolcz napon át méternyi magasan folyt a kert, s így a csemeték fölött.

A víz lepadása után Pressler helyrehozva a megrongált ágyásokat, elültetve a kimosott csemetéket, daczára az áradásnak, kertjét újra díszleni, az apró fenyőket kifogástalanul tovább fejlődni látta, eltekintve a mélyebb fektű, teknős helyektől, hol a tartós nedvesség miatt, mely elvezethető nem volt, a csemeték kipálottak.

Pressler erre a tapasztalatára támaszkodva azután természetesen még határozottabban mondja ki a véleményét, hogy első és legtöbbet ártó ellensége, megkárosítója ültetéseinknek a vadállomány szokott lenni.

(A—ó.) **Trágyázás foszfátsalakkal.** Az ásványi trágya-anyagok közül a legolcsóbbak és legjobbabk egyiké tudvalevőleg az u. n. Thomassalak, mely lisztte őrölt állapotban Thomaszfoszfátliszt, vagy röviden Thomasliszt név alatt képezi kereskedés tárgyát. Ezen anyagot mellékterményképen nyerik az aczélnak foszfortartalmu érczéből való előállításával, mint salakot. A salak a

levegőnek kitéve nemsokára daraszerű részecskékké esik szét, vagy egészen porrá is mállik; könnyen lisztté őrlhető. Átlagosan a következő összetétele van: tartalmaz 17 (14—24)⁰/₁₀ foszforsavat; 50⁰/₁₀ meszet; 4⁰/₁₀ magnesiát, 14⁰/₁₀ vasoxydot; mintegy 4⁰/₁₀ manganoxyd és agyagot; 7.5⁰/₁₀ kovasavat; 0.5⁰/₁₀ ként és 0.2⁰/₁₀ kénsavat.

Jó tulajdonságairól sokat lehet hallani, s azért csemetekertek számára, melyeket sokszor kénytelenségből kevésbé jó talajon kell megtelepitenünk, annál inkább ajánlható, mert ilyen célra való alkalmazása utján elért sikerek is mellette szólanak. Legutóbb Hallbauer cs. főerdész (Kaiserberg, Elsass) írt egy kis közleményt róla az „Allg. F. u. J.-Zeitung“-ban, mely elég érdekes arra, hogy tartalma mintegy bátorítására azoknak, kik még próbát a szóban levő trágyázó anyaggal nem tettek, itt közöltessek.

Hallbauer már évek óta használja a Thomassalakat s minden tekintetben jó sikerrel trágyázza vele vetőkertjeit, csemeteiskoláit egyaránt; s noha takarékoság szempontjából az olcsóbb fajta, durvábbra őrlt minőségű foszfátliszttel trágyáz, mely nehezebben oldható volta miatt hatékonyságát lassabban fejtheti ki, teljesen kifogástalan eredményt ért el. Hektáronként 10—12 mázsára van szüksége, s a trágyázást akként eszközöli, hogy azt a csemetét, mely a trágyázásban egyszer pl. a vető-ágyásban már részesült, többé közvetlenül nem trágyázza meg, hanem oly ágyásba ülteti át, melyet Thomaslisztrel 1 vagy 2 évvel előbb ellátott. Eljárása különben az, hogy a vetés- vagy csemetesorok között keskeny árkot húz s abba hinti a foszfátlisztet, vagy odahinti a sorok közébe és kis kerti kapával keveri a föld közé. Ujra megmunkált területen pedig szanaszét szórja az ágyás tetejére s aztán begereblyéli a földbe.

A mód különben az eredményen nem sokat változtat, s az eredmény egy-két hónap múlva látható lesz a csemeték külsején s felünnen azok színén. A talaj soványsága, szárazsága vagy kedvezőtlen időjárás miatt a csemeték gyakran elsárgulnak; a foszfátlisztezés után 2 hónapra azonban Hallbauer nem látta már soha a beteges sárga színt, a csemeték mind üde sötétzöldek lettek. Fejlődésük erősebb lett, növekvésük fokozottabb, s gyakran eredtek nyári hajtások is gazdagon az idősebb csemetéken. Attól nem kell tartani, hogy talán a csemeték fattyunövésűek lesznek, vagyis hosszú, vékony, puha szövetű hajtásokat vetnek: a gazdag oldalhajtások, a magasra emelkedő csucshajtás mind egészségesek. A gyökérszet szintén erőteljes és egészséges fejlődésnek indul a foszfátlisztr trágyarejétől, a hajszálgökörek különös szaporasággal keletkeznek, úgy hogy a gyökérszetet a mintegy 2 mm hosszú szívó gyökerecskék mindenfelé bőven és sűrűen láthatók.

Kísérletképen Hallbauer egyik csemetekertjében a trágyázást váltogatva foganatosítá úgy, hogy közben minden második ágyás trágyázatlanul maradt. A csemeték színén, növekvésük előrehaladásán egyaránt szemlélhető volt a különbözőség a szerint, amint trágyázott vagy trágyázatlanul hagyott ágyásokban keltek vagy növekedtek.

Hallbauer tagadja, mintha a csemeték a trágyázást utóbb a kiültetés után megsínlenék. Tapasztalataira támaszkodva ellenkezőt állít. Attól sem kell félni, hogy az erélyes növekedés, a számos nyári hajtás tejlődése kárára lenne a csemetének a miatt, hogy a késői hajtások talán eléggé meg nem fásodva, a fagygyal szemben igen érzékenyek lennének. Erre vonatkozólag ugyanis azt állítja, hogy csemetéin ezek a nyári hajtások 1200 m tengerszint feletti magasságban erős és tartós télen sem, korai fagyok alkalmával sem fagytak el. Megtörtént azonban egy ilyen kedvezőtlen éghajlatu helyen, hogy kései fagy következtében (a fagy június végén állott be), egy lúcz ortvénynek tavaszi uj, zsenge hajtásai végig mind tönkre mentek. Hallbauer a csemeték tövébe egy-egy kávéskanálnyi foszfátlisztet szóratott s azt a földnek megglazítása közben bekevertette. Ennek következtében az előbb sínlődő csemeték ujra vidám fejlődésnek indultak, csakhamar kiheverve, kipótolva előbbi veszteségüket. A csemetéknek az a része, melyet összehasonlíthatás végett meg nem trágyáztak, mind inkább sínlődött, s ezek közül sok ki is veszett.

Hallbauer a kiültetésnél is ellátja csemetéit a trágyaszerral olyan formán, hogy a csemeték gyökereit megelőzőleg vízbe áztatja, közvetlenül az elültetés előtt pedig 1 rész foszfátlisztt és 3 rész porhanyó földből előállított keverékkel hinteti be. A gyökerekre tapadó trágyanyag elég arra, hogy a gyökérzetet, míg a föld megülepedik, tápláló anyaggal ellássa.

A trágyaszerr jószágához, és a vele elérhető eredményhez képest nem is drága. Egy métermázsa Thomaszfoszfátlisztt ugyanis, a mint Hallbauer veszi, mintegy 2 frt 16 krba kerül.

Az 1891. évi erdészeti államvizsgák.

I.

Az idei tavaszi államvizsgák április hó 20-a és május hó 14-e között tartattak meg. A vizsgáló bizottságban Bedő Albert országos főerdőmester és ministeri tanácsos elnöklete alatt Sóltz Gyula főerdőtanácsos és